

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy

z Historii dla uczniów gimnazjów województwa kujawsko-pomorskiego

Etap szkolny – data: 26.10.2015 r.

Kod ucznia: _____

Wynik: _____ / 100 pkt.

Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu powyżej swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. **Nie wpisuj** swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z 9 stron i zawiera 20 zadań. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Odpowiedzi zapisuj w **KARCIE ODPOWIEDZI** długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach wielokrotnego wyboru poprawne odpowiedzi zaznaczaj zgodnie z poleceniem.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
8. Na ostatniej stronie testu znajdziesz miejsce na brudnopis. **Brudnopis nie podlega ocenie.**
9. Pracuj samodzielnie.
10. Nie wolno wносить telefonów komórkowych na konkurs.
11. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi **60 minut.**

ZADANIE I (0 – 2 p.) Dokończ zdania związane z najdawniejszymi dziejami człowieka. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz brakujące słowa.

1. Proces przemian związanych z przejściem od gospodarki zbieracko – łowieckiej do gospodarki wytwórczej nosi nazwę rewolucji
2. Umiejętność wytopu metali spowodowała przemiany w dziedzinie technologii wytwarzania narzędzi. Początkowo wytapiano miedź, później brąz, a następnie

ZADANIE II (0 – 5 p.) Poniżej umieszczono informacje o wielkich bitwach w starożytności. Rozpoznaj je i przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz **miejsce** bitwy i **wiek**, w którym miała miejsce.

1. Bitwa, w której oddziały ateńskie dowodzone przez Miltiadesa odniosły zwycięstwo nad Persami.
2. Wojska macedońskie pod wodzą Filipa II pokonały wojska ateńsko – tebańskie.
3. Decydująca bitwa wojsk Aleksandra Wielkiego z perską armią Dariusza I, po której Aleksander został obwołany królem perskim.
4. Wielkie zwycięstwo Hannibala nad niemal dwukrotnie liczniejszą armią rzymską.
5. Bitwa morska w czasie wojny domowej pomiędzy Oktawianem Augustem a Markiem Antoniuszem, zakończona zwycięstwem floty Oktawiana.

ZADANIE III (0 – 3 p.) Rozpoznaj budowle starożytne i przy odpowiednich literach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz ich nazwy.

A

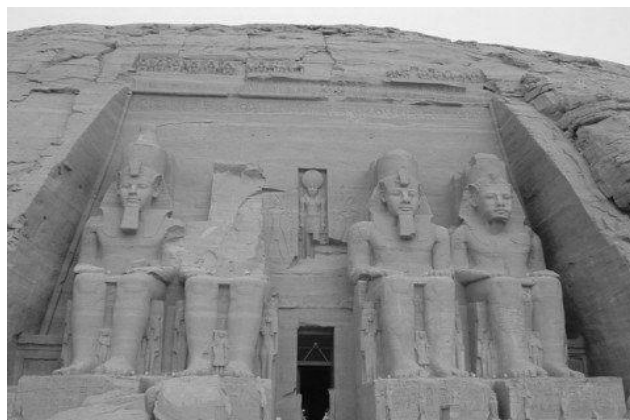
Źródło: [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/da/\(...\).jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/da/(...).jpg)

B

Źródło: <http://gfx.filmweb.pl/blog/841287/394137.1.jpg>

C

Źródło: http://www.wiking.edu.pl/upload/historia/images/Abu_Simbel.jpg

ZADANIE IV (0 – 4 p.) Uzupełnij poniższy tekst dotyczący religii. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz brakujące słowa.

Wierzenia najstarszych cywilizacji miały charakter (1), ponieważ opierały się na wierze w wielu bogów. Pierwszą religią monoteistyczną był (2), który zakładał wiarę w boga Jahwe. W oparciu o jej założenia w Palestynie w I w. n.e. narodziło się (3), W VII w. n.e. na terenie Półwyspu Arabskiego powstała kolejna religia monoteistyczna – (4)

ZADANIE V (0 – 4 p.) Do informacji dotyczących władców średniowiecza przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI dopisz imię (i przydomek) władcy, o którym mowa.

1. Pierwszy chrześcijański władca w średniowieczu.
2. Pierwszy średniowieczny król koronowany przez papieża.
3. Pierwszy średniowieczny cesarz koronowany przez papieża.
4. Pierwszy średniowieczny władca Niemiec koronowany na cesarza.

ZADANIE VI (0 – 6 p.) Rozwiąż krzyżówkę znajdującą się w KARCIE ODPOWIEDZI, następnie napisz, nazwę miasta, które stało na czele organizacji będącej głównym hasłem krzyżówki.

1. Organizacja skupiająca rzemieślników jednego zawodu.
2. Zakładał miasto na podstawie dokumentu lokacyjnego.
3. Centralny punkt średniowiecznego miasta, który stanowił główne miejsce handlu.
4. Rzemieślnik nienależący do cechu, za zaniżanie cen produktów lub ich niską jakość wyrzucany z miasta.
5. Najzamożniejsza warstwa mieszkańców miast.

ZADANIE VII (0 – 4 p.) Na podstawie mapki przedstawiającej Amerykę w II połowie XVI wieku i własnej wiedzy w KARCIE ODPOWIEDZI odpowiedz na poniższe pytania.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Imperium_nad_kt%C3%B3rym_nigdy_nie_zachodzi_s%C5%82o%C5%84ce#/media/File:Iberian_Union_empires.svg

1. Wpisz nazwy państw, których posiadłości kolonialne oznaczono literami.
2. Jak nazywał się konkwistador, który dokonał podboju państwa Inków?
3. W którym roku podpisano traktat w Tordesillas?

ZADANIE VIII (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się pięć zdań dotyczących soboru trydenckiego. Przeczytaj je uważnie i rozstrzygnij, które z nich są prawdziwe, a które fałszywe. Przy kolejnych cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednio słowo „prawda” lub „fałsz”.

1. Sobór trydencki trwał z przerwami 18 lat.
2. Sobór trydencki zwołał papież Klemens VII.
3. W czasie obrad soboru trydenckiego zaakceptowano nauki Marcina Lutra.
4. Uczestnicy soboru trydenckiego potępiłi predestynację, jedną z podstawowych założeń kalwinizmu.
5. W trakcie obrad soboru trydenckiego został utworzony zakon jezuitów (Towarzystwo Jezusowe).

ZADANIE IX (0 – 5 p.) Przeczytaj definicje ustrojów politycznych państw, rozpoznaj je i uzupełnij tabelę w KARCIE ODPOWIEDZI.

1. Monarchia, w której monarcha sprawuje funkcje reprezentacyjne, natomiast parlament wydaje ustawy, określa skład rządu i zasady polityki.
2. Monarchia, w której władza należy niepodzielnie do panującego.

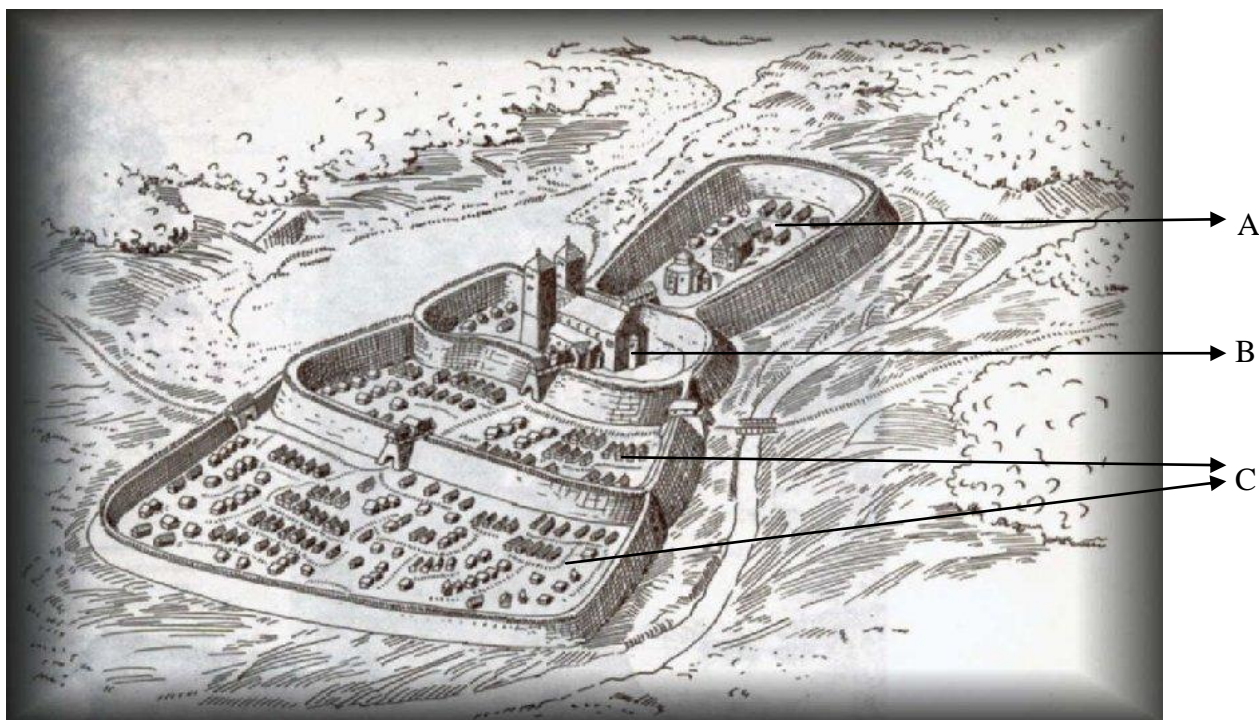
ZADANIE X (0 – 4 p.) Poniżej umieszczono biogramy wielkich postaci epoki Oświecenia. Dopasuj informacje do nazwisk. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz odpowiednie litery.

1. J.J. ROSSEAU	A. (1694 – 1778), francuski pisarz epoki oświecenia, filozof, dramaturg, historyk; z przekonania był deistą, zagorzałym racjonalistą; tworzył satyry, powieści, dramaty, pisał listy.
2. K. MONTESKIUSZ	B. (1712 – 1778), jeden z najwybitniejszych filozofów francuskiego Oświecenia; autor dzieła „Umowa społeczna”, w którym zawarł swoje poglądy na powstanie i rozwój społeczeństwa.
3. WOLTER	C. (1713 – 1784), francuski pisarz, krytyk literatury i sztuki, filozof i encyklopedysta epoki Oświecenia; najbardziej znanym dziełem jest książka „Kubuś Fatalista i jego pan”.
4. D. DIDEROT	D. (1689 – 1775), francuski prawnik, myśliciel, pisarz polityczny; w swym dziele „O duchu praw” wyłożył teorię dobrze rządzonego i praworządnego państwa.

ZADANIE XI (0 – 8 p.) Poniżej wypisano reformy oświeceniowe przeprowadzone w państwach sąsiadujących z Polską w XVIII wieku. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednio cyfry, którymi oznaczono poszczególne reformy.

1. Wprowadzenie podatku poglównego obejmującego ludność chłopską płci męskiej.
2. Utworzenie Rady Państwa i Nadwornej Izby Skarbowej.
3. Wprowadzenie powszechnego obowiązku szkolnego.
4. Zlikwidowanie zgromadzeń zakonnych, konfiskata ich majątków przez państwo.
5. Podział kraju na gubernie, prowincje i dystrykty.
6. Zniesienie poddaństwa osobistego chłopów i objęcie ich opieką państwa.
7. Utworzenie Akademii Nauk i Akademii Sztuk Pięknych.
8. Wprowadzenie kalendarza juliańskiego.

ZADANIE XII (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się rekonstrukcja grodu gnieźnieńskiego X – XI wieku. W KARCIE ODPOWIEDZI odpowiedz na pytania umieszczone pod ilustracją.

Źródło: <http://www.piast.neostrada.pl/strona9.html>

1. Rozpoznaj oznaczone literami A, B, C elementy grodu.
2. W wyniku jakich wydarzeń gród gnieźnieński został zniszczony w XI wieku?
3. Który z Piastów wówczas sprawował władzę w Polsce?

ZADANIE XIII (0 – 4 p.) Poniżej umieszczono biogramy książąt piastowskich z okresu rozbicia dzielnicowego. Dopasuj informacje do imion. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz odpowiednie litery.

1. LESZEK BIAŁY	A. (1138-1194) syn Bolesława Krzywoustego i Salomei. Książę wiślicki i sandomierski; wielki książę od 1177 r. Po zdobyciu dzielnicy senioralnej podporządkowali mu się wszyscy książęta piastowscy.
2. KAZIMIERZ SPRAWIEDLIWY	B. (1257-1296), syn Przemysła I i Elżbiety, córki Henryka Pobożnego. Książę wielkopolski, król Polski od roku 1295. Wspierał proces kolonizacji na prawie niemieckim.
3. KONRAD MAZOWIECKI	C. (ok. 1126-1202), syn Bolesława Krzywoustego i Salomei; książę wielkopolski; dzielnicą senioralną władał w latach: 1173-1177, 1191, 1198, 1199-1202. W dzielnicy senioralnej chciał wprowadzić silną administrację oraz chciał zreformować system monetarny.
4. PRZEMYSŁ II	D. (ok. 1187-1227) syn Kazimierza Sprawiedliwego i księżniczki morawskiej Heleny. W okresie jego rządów w Krakowie, utrwalił się dziedziczny charakter dzielnicy krakowskiej i tym samym załamała się zasada senioratu.
	E. (ok. 1187-1247), syn Kazimierza Sprawiedliwego i księżniczki morawskiej Heleny. Książę mazowiecki, kujawski, sieradzki i łęczycki. Osadził na pograniczu mazowiecko – pruskim zakon krzyżacki.

ZADANIE XIV (0 – 4 p.) Poniżej umieszczono pojęcia związane z wsią w czasach średniowiecza. Dopasuj informacje do nazw. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz odpowiednie litery.

1. CZYNSZ	A. Określenie średniowiecznego chłopca, mającego własne gospodarstwo.
2. ZASADZCA	B. Sposób uprawy ziemi, który polegał na podziale ziemi na 3 części obsiewanych według ustalonego porządku.
3. WOLNIZNA	C. Danina w pieniądzech lub produktach naturalnych, w zamian za użytą ziemię.
4. KMIEĆ	D. Zwolnienie nowych osadników od czynszu na okres kilku – kilkunastu lat w celu zagospodarowania.
	E. Organizator wsi na prawie niemieckim, werbował osadników, zakładał wieś, zostawał sołtysem.

ZADANIE XV (0 – 5 p.) Poniżej znajdują się wydarzenia, które miały miejsce za panowania Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz nazwy miast, w których miały miejsce.

1. 1311 rok – bunt wójta Alberta;
2. 1331 rok – bitwa polsko – krzyżacka;
3. 1335 rok – zjazd władców Węgier, Czech i Polski;
4. 1339 rok – proces polsko – krzyżacki;
5. 1343 rok – pokój polsko – krzyżacki.

ZADANIE XVI (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się pięć zdań dotyczących unii polsko – litewskich. Przeczytaj je uważnie i rozstrzygnij, które z nich są prawdziwe, a które fałszywe. Przy kolejnych cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednio słowo „prawda” lub „fałsz”.

1. Unia wileńsko – radomska podpisana w 1401 roku potwierdziła odrębność państwową Litwy, a Witoldowi dożywotnio gwarantowała tytuł wielkiego księcia litewskiego.
2. Na mocy postanowień unii w Krewie w 1385 roku Jagiełło przyjął chrzest, poślubił Jadwigę i został koronowany na króla Polski.
3. Unia w Horodle zawarta w 1413 roku była pierwszą realną unią polsko – litewską.
4. W wyniku unii lubelskiej do Korony włączono część Podlasia, Wołynia, Podola i Kijowszczyzny.
5. Unia lubelska zakładała jedność państwa i utworzenie Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

ZADANIE XVII (0 – 8 p.) Uzupełnij tekst dotyczący reformacji w Polsce wpisując przy kolejnych cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI właściwe słowa.

Państwo polsko – litewskie w XVI wieku było państwem wielonarodowym i wielowyznaniowym. Dominowali wyznawcy (1) Zwykle byli to Polacy, Litwini, Niemcy. Rusini wyznawali religię (2) Znaczną liczebnie grupą byli Żydzi. Oprócz tego ziemie Rzeczypospolitej zamieszkiwali muzułmanie i husyci. Już w latach dwudziestych XVI wieku dotarł do Polski (3), który objął przede wszystkim Prusy Królewskie, Wielkopolskę i Śląsk. Wielu wyznawców wśród szlachty małopolskiej i litewskiej znalazł (4) Jego odłamem był (5), który opierał się na czterech podstawowych zasadach (odrzućcie dogmat Trójcy Świętej, tolerancji wobec innych wyznań, stawianie etycznego postępowania ponad dogmatami, uproszczenie liturgii). Nazywano ich (6) W początkowym okresie reformacji król (7) wydał dekryty zakazujące rozpowszechniania idei protestanckich oraz sprowadzania ksiąg zawierających teksty protestanckie. Za panowania króla (8)..... edykty te zostały złagodzone lub zniesione.

ZADANIE XVIII (0 – 5 p.) Przeanalizuj poniższą mapkę. Następnie w KARCIE ODPOWIEDZI odpowiedz na pytania znajdujące się pod mapką.

Źródło: http://www.bryk.pl/s%C5%82owniki/s%C5%82ownik_historyczny/img/00000860.png

1. Postanowienia którego pokoju przedstawia mapa?
2. Jak nazwano ziemie włączone do Polski?
3. Jakie miasto stało się po podpisaniu pokoju stolicą Państwa Krzyżackiego?
4. Który król rządził wówczas Polską?
5. W którym roku państwo Krzyżackie przestało istnieć?

ZADANIE XIX (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się pięć zdań dotyczących konfliktów polsko – kozackich w XVII wieku. Przeczytaj je uważnie, następnie w KARCIE ODPOWIEDZI przy odpowiednich cyfrach dokończ zdania.

1. Na czele największego powstania Kozaków na Ukrainie w XVII wieku stanął
2. Prywatne wojska magnackie zostały pokonane już w pierwszej bitwie (1648) nad
3. W 1651 roku wojska polskie pokonały Kozaków w bitwie pod
4. Po śmierci Bohdana Chmielnickiego w 1657 roku hetmanem kozackim został
5. Aby uzyskać pomoc Rosji Kozacy w 1654 roku zawarli z nią ugodę w

ZADANIE XX (0 – 9 p.) Poniżej znajduje się dziewięć pytań dotyczących historii Rzeczypospolitej w XVIII wieku. Do każdego z nich przygotowano po cztery odpowiedzi. Tylko jedna jest prawdziwa. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz litery oznaczające właściwą odpowiedź.

1. Autorem dzieła „O skutecznym rad sposobie”, w którym zawarto program zmian w państwie był:
 - A. Hugo Kołłątaj,
 - B. Stanisław Staszic,
 - C. Stanisław Konarski,
 - D. Ignacy Krasicki.

2. Collegium Nobilium utworzone w Warszawie w 1740 roku było:
 - A. szkołą świecką kształcąca kadry oficerskie,
 - B. średnią szkołą dla młodzieży szlacheckiej,
 - C. szkołą kształcąca artystów (malarzy, rzeźbiarzy, architektów),
 - D. szkołą powszechną dla młodzieży mieszczańskiej.
3. Rada Nieustająca – organ władzy wykonawczej została utworzona w czasie obrad sejmu:
 - A. niemego (1717),
 - B. rozbiorowego (1773-1775),
 - C. Wielkiego (1788-1792),
 - D. grodzieńskiego (1793).
4. Głównym zadaniem Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych było:
 - A. nowoczesne kształcenie młodych Polaków,
 - B. zreformowanie polskiego systemu szkolnego,
 - C. opracowanie podręczników dla wszystkich typów szkół,
 - D. upowszechnianie idei oświeceniowych.
5. Przedstawiciele miast biorący udział w „czarnej procesji” przedłożyli królowi i obradującym posłom memoriał, w którym domagali się:
 - A. praw politycznych dla mieszczan,
 - B. prawa do wzięcia udziału w obradach Sejmu Wielkiego,
 - C. dodatkowych funduszy na rozwój miast polskich,
 - D. prawa do udziału w wolnej elekcji.
6. Przedstawiciele stronnictwa hetmańskiego w czasie obrad Sejmu Wielkiego postulowali:
 - A. przeprowadzenie reform politycznych i gospodarczych w Polsce,
 - B. zniesienie liberum veto i wolnej elekcji,
 - C. nadanie wolności osobistej chłopom,
 - D. zachowanie istniejącego zasad funkcjonowania Rzeczypospolitej.
7. „Uniwersał połaniecki” został ogłoszony w czasie:
 - A. konfederacji barskiej,
 - B. konfederacji targowickiej,
 - C. wojny w obronie Konstytucji 3 Maja,
 - D. powstania kościuszkowskiego.
8. Tadeusz Kościuszko został wzięty do niewoli rosyjskiej po bitwie:
 - A. pod Maciejowicami,
 - B. pod Raławicami,
 - C. pod Szczekocinami,
 - D. o Warszawę.
9. W czasie powstania kościuszkowskiego Bydgoszcz zdobyły wojska polskie dowodzone przez:
 - A. Tomasza Wawrzeckiego,
 - B. Jana Henryka Dąbrowskiego,
 - C. Józefa Poniatowskiego,
 - D. Józefa Zajączka.

BRUDNOPIS

ZADANIE I (0 – 2 p.)

1.
2.

ZADANIE II (0 – 5 p.)

1.
2.
3.
4.
5.

ZADANIE III (0 – 3 p.)

- A.
- B.
- C.

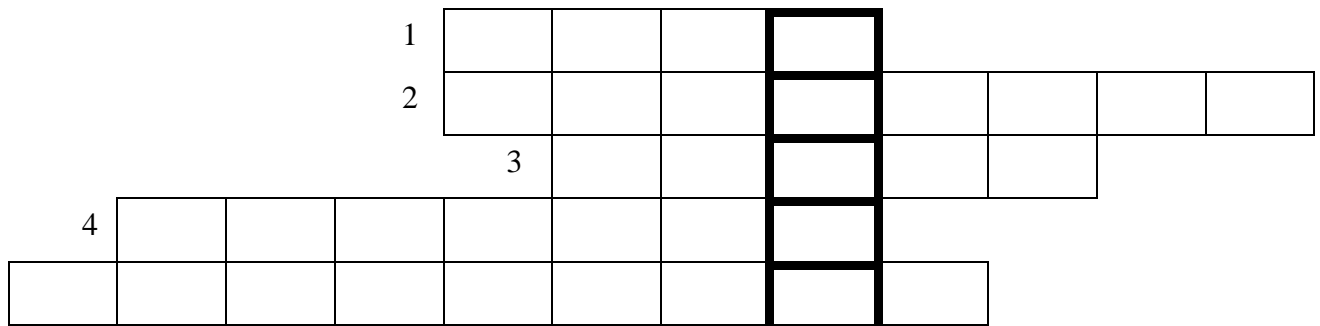
ZADANIE IV (0 – 4 p.)

1.
2.
3.
4.

ZADANIE V (0 – 4 p.)

1.
2.
3.
4.

ZADANIE VI (0 – 6 p.)

MIASTO -

ZADANIE VII (0 – 4 p.)

1. A.
B.
2.
3.

ZADANIE VIII (0 – 5 p.)

1.
2.
3.
4.
5.

ZADANIE IX (0 – 5 p.)

DEFINICJA	TYP MONARCHII	PAŃSTWO EUROPEJSKIE, W KTÓRYM POWSTAŁA	WIEK, W KTÓRYM POWSTAŁA
1			
2			

ZADANIE X (0 – 4 p.)

1	2	3	4

ZADANIE XI (0 – 8p.)

REFORMY OŚWIECENIOWE W XVIII WIEKU		
ROSJA	KRÓLESTWO PRUSKIE	AUSTRIA

ZADANIE XII (0 – 5 p.)

1. A.
B.
C.
2.
3.

ZADANIE XIII (0 – 4 p.)

1	2	3	4

ZADANIE XIV (0 – 4 p.)

1	2	3	4

ZADANIE XV (0 – 5 p.)

1.
2.
3.
4.
5.

ZADANIE XVI (0 – 5 p.)

1.
2.
3.
4.
5.

ZADANIE XVII (0 – 8 p.)

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

ZADANIE XVIII (0 – 5 p.)

1.
2.
3.
4.
5.

ZADANIE XIX (0 – 5 p.)

1.
2.
3.
4.
5.

ZADANIE XX (0 – 9 p.)

PYTANIE	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ODPOWIEDŹ									